

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Zastępca
Rzecznika Praw Obywatelskich
Stanisław TROCIUK

RPO-645932-IX-9003/10/TO

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Warszawa, *21 maja 2010 r.*

**Pan
Adam RAPACKI**

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych
i Administracji**

Wzajemnie szanowny Panie Ministrze

Uprzejmie informuję, iż pracownicy Biura Rzecznika Praw Obywatelskich przeprowadzili w ostatnim czasie wizytację m. in. Komendy Powiatowej Policji w Międzyrzeczu oraz Komendy Wojewódzkiej Policji w Gorzowie Wielkopolskim. Wśród problemów jakie sygnalizowali funkcjonariusze wymienionych jednostek Policji na szczególną uwagę zasługują: praktyka powierzania obowiązków służbowych na innym stanowisku służbowym oraz mianowanie policjanta na wyższe stanowisko służbowe.

Zgodnie z art. 37 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz.U. z 2007r. Nr 43, poz. 277 ze zm.) policjantowi można powierzyć pełnienie obowiązków służbowych na innym stanowisku w tej samej miejscowości na czas nieprzekraczający 12 miesięcy; w takim przypadku uposażenie policjanta nie może być obniżone. W wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego z dnia 25 kwietnia 2008 r. (sygn. akt II SA/Wa 71/08) wskazano m.in., że powierzenie obowiązków na danym stanowisku i zwolnienie z tych obowiązków jest aktem władczym o charakterze wewnętrznym, wynikającym z podległości służbowej. Powierzenie obowiązków służbowych na innym stanowisku służbowym jest czasowe, zaś o długości okresu powierzenia obowiązków służbowych decydują przełożeni właściwi w sprawach osobowych, po uwzględnieniu istniejących potrzeb służbowych. Stanowisko, na którym powierzane są obowiązki może stać się po

zakończeniu okresu powierzenia stanowiskiem docelowym, może poprzedzać mianowanie funkcjonariusza na to stanowisko. Celem powierzenia obowiązków służbowych może być sprawdzenie przydatności funkcjonariusza do wykonywania określonego rodzaju zadań przypisanych do tego konkretnego stanowiska. Ponadto powierzenie obowiązków może także obejmować okres krótszy niż 12 miesięcy, w zależności od potrzeb i oceny przydatności funkcjonariusza na tym stanowisku. Powierzenie obowiązków może ustać bądź z upływem czasu, na który je wyznaczono, bądź przed tym terminem, w sytuacji gdy właściwi przełożeni uznają za niecelowe jego kontynuowanie. Wchodzi tutaj w grę uznanie przez właściwych przełożonych osiągnięcia celów leżących u podstaw wcześniejszej decyzji, czy też uznanie braku predyspozycji funkcjonariusza do dalszego wykonywania zadań na stanowisku, na którym powierzono mu obowiązki. Ponadto wskazać należy, że instytucja powierzenia obowiązków służbowych jest decyzją całkowicie uznaniową. Uznanie to pozostawione jest właściwym przełożonym. Istotą służby jest zaś dyspozycyjność funkcjonariuszy i dlatego temu stosunkowi służbowemu nadano charakter stosunku administracyjnoprawnego, a więc takiego, w którym organ jednostronnie i władczo kształtuje sytuację prawną funkcjonariusza.

Powierzenie pełnienia obowiązków służbowych na innym stanowisku w tej samej miejscowości nie może przekroczyć 12 miesięcy. W zdaniu drugim art. 37 ustawodawca nakazuje, aby uposażenie funkcjonariusza nie zostało obniżone. Problem pojawia się jeżeli funkcjonariusz pełni obowiązki służbowe na stanowisku wyższym od dotychczasowego. Ewentualne mianowanie na stałe wiąże się często z wyższą grupą zaszeregowania, a tym samym z wyższym uposażeniem. Powyższe dotyczy w szczególności stanowisk kierowniczych. Wykształciła się dobra praktyka, iż przełożeni przyznają zwiększony dodatek funkcyjny funkcjonariuszom pełniącym obowiązki na kierowniczym stanowisku służbowym. Nie mniej jednak grupa zaszeregowania pozostaje bez zmian. Po upływie 12 miesięcy funkcjonariusz wraca na kilka dni na dotychczas zajmowane stanowisko (względnie korzysta z urlopu wypoczynkowego), po czym na nowo powierza mu się pełnienie obowiązków służbowych na kolejne 12 miesięcy. Istotą instytucji powierzenia obowiązków służbowych jest sprawdzenie przydatności funkcjonariusza do wykonywania określonego rodzaju zadań przypisanych do konkretnego stanowiska. Zatem po upływie przewidzianego ustawą okresu właściwy przełożony winien zdecydować czy funkcjonariusz

spełnił jego oczekiwania i tym samym mianować go na wyższe stanowisko służbowe albo nie spełnił pokładanych w nim oczekiwań i pozostawić na dotychczas zajmowanym stanowisku. Przedmiotowa sytuacja stanowi w istocie obejście obowiązujących przepisów prawa i stoi w sprzeczności z wyrażoną w art. 7 Konstytucji RP zasadą legalizmu.

Podniesiony został również problem mianowania funkcjonariusza na wyższe stanowisko służbowe (z wyższą grupą zaszerogowania wg etatów jednostki) przez komendanta powiatowego/miejskiego Policji.

Stosownie do treści art. 6f ustawy o Policji komendant wojewódzki Policji oraz komendant powiatowy (miejski) Policji są przełożonymi policjantów na terenie swojego działania. Zgodnie natomiast z art. 32 - do mianowania policjanta na stanowiska służbowe, przenoszenia oraz zwalniania z tych stanowisk, właściwi są przełożeni: Komendant Główny Policji, komendanci wojewódzcy i powiatowi (miejscy) Policji oraz komendanci szkół policyjnych. W chwili obecnej komendant powiatowy (miejski) Policji przed wydaniem rozkazu o mianowaniu policjanta zwraca się do wydziału finansów komendy wojewódzkiej Policji z pytaniem czy rozkaz o mianowaniu będzie miał pokrycie w budżecie garnizonu. Z uwagi na brak środków często spotyka się z decyzją odmowną. Zatem pomimo faktu, iż teoretycznie komendant powiatowy Policji jako przełożony właściwy do spraw osobowych ma prawo do mianowania podległych mu policjantów na wyższe stanowiska służbowe to faktycznie o mianowaniu decyduje komenda wojewódzka Policji, jako dysponent środków budżetu państwa III stopnia. W Komendzie Powiatowej Policji w Międzyrzeczu 14 osób (stan na 1.03.2010) oczekuje na awans.

W świetle powyższego na podstawie art. 12 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz.U z 2001 r. Nr 14, poz. 147 ze zm.) zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o zbadanie przedstawionych problemów i poinformowanie Rzecznika o zajęтым stanowisku, względnie podjętych decyzjach.

z poważaniem

